

ALLAH'A NASIL İNANIRSINIZ?

“Biliyorsanız söyleyin; her şeyin yönetimini (melekût) elinde tutan ve her şeyi koruyan; ama ona karşı kimsenin kimseyi koruyamayacağı zat kimdir?”

Yeri geldiğinde “...Ama ben de Allah'ıma, O'nun var ve bir olduğuna inanıyorum!” diyen; fakat Allah'ın emir ve yasaklarını hiçe sayıp sanki O yokmuş gibi davrananlara rastlamışsınızdır. “Ama ben de inanıyorum!” cümlesinin bir savunma ya da bir teselli/avunma psikolojisi ile kurulduğunu anlamak fazla zor olmasa gerektir. Biz burada bu cümlelerin ne amaçla kurulduğundan ziyade, neticesinde sahibi için bir değer ifade edip etmeyeceği üzerinde durmak istiyoruz. Bu yüzden başlıktaki sorumuzu bir kez daha tekrar edip başka sorular da soracağız: Allah'a nasıl inanırsınız? İnanışınızı söylerken O'na tam manasıyla güvenir misiniz? O'nu kendinize yakın mı bilirsiniz, uzak mı? O'na aracısız bir şekilde direkt olarak ulaşabileceğinize ve isteklerinizi arz edebileceğinize inanır mısınız? Yoksa O'na olan inancınıza birtakım yanlış şeyler mi karıştırırsınız? Bu soruların cevaplarını Allah'ın varlığına da birliğine de inanan; ama bu inançlarına birtakım yanlışlar katan, O'na tam manasıyla güvenmeyen, O'nu kendilerine uzak bilip yakınlaşmak için araçlar edinen ve bu yüzden “müşrik” olarak vasıflandırılan Mekkelileri (Mekke müşriklerini) anlatan ayetleri okuyarak cevaplandırmaya çalışalım:

Kur'an'ın nazil olduğu dönemde yaşamış olan müşriklerin Allah inançlarını haber veren bir ayette Cenâb-ı Hak, Resûlullâh'a hitaben şöyle buyurmuştur:

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ

Onlara: ‘Gökleri ve yeri yaratan, Güneş’i ve Ay’ı hizmete sokan kimdir?’ diye sorsan kesinlikle

‘Allah’tır’ derler. Öyleyse nasıl oluyor da (haktan) çevriliyorlar? (Ankebût 29/61)

Ayetten anlaşılabilceği gibi Mekke müşriklerin zihin dünyalarında yaratıcı olarak daima Allah Teâlâ vardır ve O en yüce varlıktır. Onların Allah'ın varlığı ve birliği konusunda bir sıkıntılarının olmamıştır. Zaten “müşrik” yani “ortak koşan” olarak tanımlanmaları da tam olarak bu yüzden. Onlar birtakım aracı varlıkları/putları Allah'a ortak koştukları için müşrik sayılmışlardır, yoksa Allah'a inanmadıkları veya O'nu inkâr ettikleri için değil!

Konuyla ilgili başka bir ayet şöyledir:

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ دُونَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ

Onlara: ‘Gökleri ve yeri kim yarattı?’ diye sorsan kesinlikle ‘Allah’ derler. De ki: ‘Allah ile aranızda neyi koyup yalvardığınıza baktınız mı? Allah bana bir sıkıntı vermek istese onlar bu sıkıntıyı giderebilirler mi? Ya da bana iyilik etmek istese onlar, O'nun bu iyiliğini önleyebilirler mi?’ De ki: ‘Allah bana yeter. Kendilerine dayanak arayanlar O'na güvenip dayansınlar.’ (Zümer 39/38)

Müşriklerin Allah inancı ile ilgili ayetler bunlarla sınırlı değildir. Aşağıdaki ayetler onların Allah inancını daha ayrıntılı bir şekilde haber vermektedir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ نُزِّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْبَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ

الْحَمْدُ لِلَّهِ تَبْلُ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

Onlara: ‘Gökten su indirip ölü toprağı canlandıran kimdir?’ diye sorsan kesinlikle ‘Allah’tır.’ derler. De ki: ‘Her şeyi güzel yaptığı için övgüye layık olmak Allah’a mahsustur.’ Ama onların çoğu bunu düşünmezler. (Ankebût 29/63)

Başka bir ayette de şöyle buyurulmuştur:

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

De ki: ‘Size gökten ve yerden rızık veren kim? Dinlemeveilerigörüşlüolma (basiret) özelliklerinize hâkim olan kim? Ya ölüden diriye çıkararak, diriden de ölüyü çıkaran kim? Kimdir o bütün işleri çekip çeviren?’ ‘Allah’tır.’ diyeceklerdir. De ki: ‘Öyleyse hiç çekinmez misiniz?’ (Yûnus 10/31)

Buraya kadar yer verilen ayetlerden anlaşılacağı üzere Mekkeli müşrikler gökleri ve yeri yaratanın, Güneşi ve Ay’ı hizmete sokanın, yağmuru yağdıranın, rızık verenin, hayatı ve ölümü var edenin, kâinatta olup biten her şeyi çekip çevirenin Allah Teâlâ olduğunun gayet farkındadırlar ve bu husus kendilerine sorulduğunda hiç tereddüt etmeden itiraf da etmektedirler.

Kimdir o bütün işleri çekip çeviren? (diye sorsan) ‘Allah’tır.’ diyecekler mealindeki Yûnus sûresi 31. ayetine atıf bâbında Cenâb-ı Hak, başka ayetlerde de Resûlullâh’a müşriklere soru sordurarak onların kendisiyle ilgili inançları hakkında bilgi sahibi olmamıza imkân sağlamıştır. İlgili ayetler şöyledir:

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

De ki: ‘Biliyorsanız söyleyin; bu yer ve üstündeki canlılar kimindir?’

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

‘Allah’ındır!’ diyecekler. De ki: ‘Öyleyse bilginizi kullanmayacak mısınız?’

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

Onlara bir de: ‘Yedi kat göğün ve yüce yönetim merkezinin (arşın) sahibi kimdir?’ diye sor.

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

‘(Onlar da) Allah’ındır’ diyecekler. De ki: ‘Öyleyse hiç çekinmeyecek misiniz?’

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

De ki: ‘Biliyorsanız söyleyin; her şeyin yönetimini (melekût) elinde tutan ve her şeyi koruyan; ama ona karşı kimsenin kimseyi koruyamayacağı zat kimdir?’

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ

‘(Bu özellikler de) Allahın’dır!’ diyecekler. De ki: ‘O halde nereden büyüleniyorsunuz?’ (Mu’minûn 23/84- 89)

Bu ayetler de gösteriyor ki o günkü müşrikler kâinatta her şeyi çekip çevirenin, melekûtu yani her şeyin yönetimini elinde tutanın, her şeyin sahibinin, her şeye hüküm koyanın, tek söz sahibinin Allah Teâlâ olduğunu biliyor ve kendilerine sorulduğunda hiç çekinmeden bunu dile getiriyorlardı.

Peki, buraya kadar yer verdiğimiz ayetlerden sonra burada başka bir soru daha soralım: Her şeyin gayet farkında olan ve Allah'a yukarıdaki ayetlerde anlatıldığı gibi inanan bu insanlar niçin müşrik sayıldılar? Neydi onları müşrik yapan şey?

Bir üstte sorduğumuz sorunun cevabını Zümer sûresinin üçüncü ayetinde bulabiliyoruz. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ

Bilin ki Allah'ın dini, katkısız dindir. Allah ile aralarına veliler koyup onlara sarılanlar derler ki: 'Onlara sırf bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz.' Şüphesiz ki Allah, aralarında tartışıp durdukları her konudaki hükmünü verecektir. Allah, yalancı ve nankör (kâfir) olan birini yola getirmez. (Zümer 39/3)

Bu ayet, ilk etapta, öncelikli muhatapları olması bakımından Mekke müşriklerinden bahsetmektedir. Görüldüğü gibi onlar kendi elleri ile yaptıkları putlara **Allah'a daha çok yaklaşmak amacıyla** kulluk ettiklerini ileri sürmüşlerdir. Her ne kadar görüntüde makbul ve masum bir amaç içerisinde olsalar dahi Cenâb-ı Hak onların niyet ve amaçlarına değil; yaptıklarına bakmış ve hükmünü ona göre vermiştir. Onların yaptıkları şey ise Allah ile aralarına araçlar koymak suretiyle şirk günahını işlemekten ibarettir. Çünkü Allah Teâlâ kullarından uzak olmadığını, onlara her daim yakın olduğunu bildirmiş, Kitabının konuyla ilgili ayetlerinde özetle "Benimle kendi aranızda asla aracı bir varlık koymayacaksınız!" buyurmuştur. Bir ayet şöyledir:

Rabbinizden size indirilene uyun; Allah'a daha yakındır diye velilere uymayın. Bilgilerinizi ne kadar az kullanıyorsunuz! (A'râf 7/3)

Allah'ın insanlara ne kadar yakın olduğu ise aşağıdaki ayette şöyle ifade edilmiştir:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

İnsanı biz yarattık; içinden neler geçtiğini biliriz. Biz ona şah damarından da yakınız. (Kâf 50/16)

Dolayısıyla bize şah damarımızdan daha yakın olan Rabbimizle aramıza başka bir varlığı aracı olarak koyduğumuz an -hâşâ- Allah'ı ikinci sıraya atmış oluruz. Bu yüzden hiç kimsenin Allah'ı kendisine uzak bilip O'na daha yakın olmak için O'nun asla onaylamayacağı şekilde bir aracıya tutunmaması ve bu konuda **iyi niyet/samimiyet** gerekçesine sarılmaması gerekir. Şimdi bir kez daha soralım: Peki, bu durumda olan bir kişinin hâlâ "Ama ben de Allah'ıma inanıyorum!" demesi onu müşrik olmaktan kurtarır mı? Bütün bu ayetlerden sonra başta da sorduğumuz bu sorunun artık cevap bulduğuna inanıyoruz.

Tavır ve eylemleri ile bilerek veya bilmeyerek şirk gibi dinin en büyük günahına bulaşmakta olan Müslümanlara konuyla ilgili bu ve benzeri ayetler hatırlatılınca cevaben: "Bize bu ayetleri okuma! Çünkü bunların hepsi müşriklerle ilgili, bizimle ilgili değil!" denilebilmektedir. Hâlbuki fi tarihte yaşanan ve Kur'ân'ın yedi farklı sûresinde anlatılan Âdem-İblis kıssası için "Âdem de İblis de bugün aramızda yok, dolayısıyla onlarla ilgili ayetler bizi ilgilendirmez" denilebilir mi?

Keza Cenâb-ı Hak, bu Kur'ân'ı Muhammed Aleyhisselâma indirdiği halde defalarca Musa Aleyhisselâm ve onun kavmi ile yıllarca süren mücadelesinden bahsetmiştir. Şimdi bir Müslüman kalkıp da "Biz İsrailoğullarından olmadığımızı göre o ayetlerin bize hitap eden bir tarafı yoktur" diyebilir mi?

O zaman Kur'ân'da niçin bu ayetlere yer verilmiştir? Çünkü Kur'ân, eski zamanlardaki müşrikleri anlatırken o günkü Mekke müşriklerine: "Gördüğünüz gibi şimdi sizin yaptıklarınızla eskiden onların yaptıkları arasında herhangi bir fark yok!" demiş ve şirkin sadece eski dönemlerde kalmış bir günah olmadığını beyan etmiş olmaktadır. Benzer şekilde Musa Aleyhisselâma inandıklarını iddia ettikleri halde ona yapmadıklarını bırakmayan Yahudileri anlatırken Müslümanlara: "Sakin siz de onlar gibi olmayın!" uyarısında bulunmuş oluyor. Dolayısıyla ilk planda Mekke müşriklerini muhatap alan yukarıdaki ayetler, 21. yüzyılda dünyanın herhangi bir noktasında aynı yanlışı yapan herkesin doğrudan muhatabıdır. O gün o yanlışı yapan kişiyi uyaran ayet, bugün aynı yanlışı yapan kişiyi -bu kişi Müslüman da olsa- uyarmaktadır. Öyleyse bu durumda olanlar "O günkü müşrikler için indirilmiş ayetleri bana okuma!" deme hakkına sahip olamazlar. Çünkü Allah Teâlâ bu ayetleri kıyamete kadar geçerli olacak Kur'ân'a koymuştur.

Cenâb-ı Hak şöyle buyurmuştur:

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ

Kimler inanıp güvenir ve bu imanlarına bir zulüm/yanlış karıştırmazsa işte güven onların hakkıdır. Onlar doğru yoldadırlar. (En'âm 6/82)

Ayette geçen **iman edip bu imanlarına bir zulüm/yanlış karıştırmayanlar** ifadesini anlayamayan bazı

Müslümanlar, hayatlarında hiç yanlış yapmamalarının mümkün olmadığını bildiklerinden dolayı telaşa kapılmış ve bu ayeti Resûlullâh'a sormuşlardı. O da ayette geçen "zulüm" ifadesinin her insanın yapabileceği normal/basit bir yanlış değil; **imana şirk bulaştırmak** olduğunu söyleyerek şu açıklamaları yapmıştır:

"Bu, sizin düşündüğünüz zulüm değildir. Burada Lokman'ın oğluna hitaben söylediği Yavrucuğum! Allah'a şirk/ortak koşma! Çünkü şirk pek büyük bir zulümdür." (Lokmân 31/13) sözündeki zulüm kastedilmiştir." (Buhârî, Enbiyâ, 44)

Hem En'âm sûresi 82. ayetten ve hem de Resûlullâh'ın bu ayetle ilgili izahından anlaşılacağı gibi imana şirk gibi büyük bir günahı karıştırma tehlikesi mevcuttur. Hem Allah'a iman etmek hem de bu imana şirk bulaştırmak!... İşte birçok Müslümanı şaşırta ve yanıltan husus tam da budur. Hayatını Allah yokmuş gibi yaşamak veya O'na güvenmemek yahut da O'nu kendine uzak bilip araya araçlar koyarak yaklaşmaya çalışmak; fakat sorulduğunda "Ama ben de Allah'ı inanıyorum!" demek imana şirk bulaştırmak değildir de başka nedir? Mekkeliler bundan farklı ne yaptılar da onlara müşrik denildi? Böylesine büyük bir günah sadece o günkü müşrikler için mi geçerliydi?

Sonuç itibarıyla Müslümanlar olarak her daim dikkatli ve bilinçli olmalı, hayatımızı Allah'ın istediği şekilde yaşamalı, O'na şeksiz şüphesiz güvenmeli; **Ey iman edenler! Allah'a güvenin...** (Nisâ 4/136) buyruğunu asla aklımızdan çıkarmamalıyız. O'nu kendimize şah damarımızdan da yakın bilmeli, bütün isteklerimizi O'na arz etmeli; **Kullarım sana beni sorarlarsa ben onlara yakınım. Beni yardıma çağırmanın çağrısına cevap veririm...** (Bakara 2/186) ayetine tam bir teslimiyetle teslim olmalıyız.

"Nasılsa Allah'a iman ediyorum!" diyerek başıboş bir hayat yaşamamalı, imanımıza şirk günahını bulaştırmamalı, sahih bir iman ve sâlih amellerimizle **Onların çoğu şirk koşmadan Allah'a iman etmezler.** (Yûsuf 12/106) buyrulan Mekke müşriklerden farklı bir şekilde iman ettiğimizi ortaya koymalıyız.

